

Opinia Asociației Promo-LEX vizavi de proiectul hotărârii pentru modificarea Regulamentului CEC privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova

Nr. 118 din 30 iulie 2020

Expediat prin poștă electronică

**Domnului Dorin CIMIL
Președinte al Comisiei Electorale Centrale
Membrilor Comisiei Electorale Centrale**

Stimat domn Președinte, stimați membri ai Comisiei Electorale Centrale,

Asociația Promo-LEX, în temeiul Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și a Hotărârii Guvernului nr. 967 din 9 august 2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, își manifestă interesul față de participarea la procesul de consultare publică a proiectelor de hotărârilor ale Comisiei Electorale Centrale (CEC).

Respectiv, Asociația Promo-LEX, în calitate de parte interesată, se adresează CEC cu solicitarea de a fi examinate constatările, concluziile și recomandările Asociației vizavi de proiectul hotărârii pentru modificarea Regulamentului privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea CEC nr. 113 din 18 august 2016 (în continuare Regulament), din cadrul prezentei Opinii.

CONSTATĂRI ȘI RECOMANDĂRI:

Privind adaptarea cadrului normativ în domeniul electoral la provocările pandemice

Promo-LEX atrage atenția CEC că în condițiile prelungirii stării de urgență în sănătate publică, cel puțin până la data de 31 august 2020, este necesară ajustarea cadrului normativ relevant la măsurile speciale de prevenire a infecției COVID-19 stabilite de Comisia Națională Extraordinară în Sănătate Publică, atât pentru procesul de colectare a semnăturilor cât și, în general, pentru toate procedurile electorale care cad sub incidența restricțiilor epidemiologice.

Privind conținutul proiectului supus consultărilor publice

În urma analizei proiectului, **Asociația Promo-LEX prezintă următoarele constatări și recomandări:**

1. Prin pct. 4 din proiectul de modificare a regulamentului se propune exceptarea de la obligația de întocmire a documentelor nu mai devreme de începerea perioadei de desemnare, a declarației candidatului privind consimțământul lui de a candida la funcția pentru care a fost desemnat. Consimțământul de a candida este însoțit și de declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/ judecătorești de a candida.

Considerăm că prezentarea unor documente ce datează cu o dată anterioară, și-ar putea pierde valabilitatea la data depunerii acestor documente pentru înregistrare. Consimțământul de a candida poate fi revocat printr-o declarație ulterioară iar interdicțiile legale/ judecătorești ar putea fi adoptate sau intrate în vigoare în perioada dintre data semnării declarației și data depunerii documentelor pentru înregistrare. Menționăm că Nota informativă nu conține condițiile care au impus necesitatea sau motivele operării acestei modificări în textul regulamentului.

Astfel, propunem excluderea acestui amendament din proiectul de modificare a regulamentului.

2. La pct. 15 din proiectul de modificare a regulamentului se propune modificarea tehnică a lit. j) de la pct. 49 din Regulament, prin înlocuirea textului „j) au fost întocmite cu încălcarea prevederilor art. 42 alin. (4) din Codul electoral și, respectiv, ale pct. 21 din Regulamentul privind modul de întocmire, autentificare, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea CEC nr. 2682 din 1 octombrie 2014; ” cu textul „j) au fost întocmite cu încălcarea prevederilor art. 47 alin. (4) din Codul electoral și ale pct. 21 din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1730/2018, cu modificările ulterioare;”.

Propunem adaptarea sintagmei “pct. 21” la prevederile respective din Regulamentul aprobat prin hotărârea CEC nr. 1730/2018.

3. În vederea evitării reglementării duble a procedurii de verificare a listelor de subscripție dar și a normelor contradictorii, recomandăm examinarea oportunității abrogării prevederilor repetitive din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a

candidaților la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție. În particular, necesită a fi revizuite sau adaptate următoarele norme din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova:

- 37 care prevede că recepționarea documentelor prezentate pentru înregistrarea candidaților este efectuată de către *Comisia de recepționare*. Potrivit pct. 34 din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, recepționarea listelor de subscripție și a documentelor prezentate se realizează de *Grupul de lucru pentru recepționarea și verificarea documentelor*.
- 49 alin. (1) lit. c) care prevede că se consideră nule și neavenite listele de subscripție (...) *cu semne de rectificare*. Pct. 43 alin. (1) lit. c) din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, nu prevede acest temei de anulare a listelor de subscripție.
- 49 alin (1) lit. e) care prevede că se consideră nule și neavenite listele de subscripție *care au fost semnate de persoane altele decât membrii grupului de inițiativă, precum și în cazul constatării semnelor vădite de falsificare a semnăturii sau semnătura aplicată conține semne de rectificare*. Pct. 43 alin. (1) lit. c) din Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, prevede temeiul de anulare doar în privința listei de subscripție care *conține semnătura colectorului considerată ca fiind falsă*.
- Temeiurile de anulare a listelor de subscripție de la pct. 49 alin. (1) lit. g) și k) conform cărora se consideră nule și neavenite listele de subscripție care:

“g) au fost întocmite și semnate de membrii grupului de inițiativă care, în perioada colectării semnăturilor, s-au aflat peste hotarele țării” și “ k) conțin semne de falsificare a datelor personale înscrise în listele de subscripție.” Menționăm că aceste temeuri nu se regăsesc în Regulamentul privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție.

4. În mod suplimentar, propunem revizuirea pct. 51 din regulament care prevede amânarea adoptării hotărârii de către CEC, privind înregistrarea candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova până la emiterea unei hotărâri judecătorești irevocabile pe marginea cazurilor de contestare a *refuzului autorității administrației publice locale de a autentifica listele de subscripție*, în baza notificării Comisiei de către conducătorul grupului sau candidat și doar în condițiile în care numărul semnăturilor din listele respective poate influența decizia CEC. Revizuirea este necesară în sensul excluderii prevederii privind autentificarea listelelor de subscripție de către autoritățile administrației publice locale, prevedere exclusă din Codul electoral prin Legea nr. 154 din 20.07.2017.
5. Luând în considerare starea de urgență în sănătate publică instituită la 16 mai 2020 și prelungită cel puțin până la data de 31 august 2020, propunem includerea unor măsuri speciale de prevenire a infecției COVID-19 pentru procesul de colectare a semnăturilor, în corespundere cu deciziile Comisiei Naționale Extraordinare în Sănătate Publică, inclusiv, prin consultarea experților în domeniul epidemiologic.
6. Mai mult, CEC trebuie să aibă un rol pro activ în identificarea propunerilor privind perfecționarea reglementărilor legislative sau normative care pot pune în dificultate sau imposibilitate desfășurarea diferitor etape ale procesului electoral (de exemplu: constituirea grupurilor de inițiativă mai mari de 50 persoane în

context pandemic, interpretarea art. 90 Constituție conform căruia alegerile pentru funcția de Președinte pot avea loc în termen de 2 luni de la apariția vacanței funcției etc) și de soluționare a acestora în limitele competențelor.

Documentul în format PDF poate fi accesat [aici.](#)

Pavel Postica,
Directorul Programului Monitorizare Procese Democratice
Asociația Promo-LEX